

*บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

เวียงคำ วิจิตร^{1*} พิมล วิเศษสังข์² สมาน อัสวภูมิ³

¹นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

³อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

*Corresponding author e-mail: stu6630117209@sskru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร 2) เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 346 คน ได้มาวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู 6 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้วิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา คือ สร้างเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและโปร่งใส โดยมีคณะกรรมการกลั่นกรองร่วมตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตร และการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และบริหารงานสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา; คุณภาพการศึกษา; การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล

The Role of School Administrators in Development the Quality of Learning Management in the Digital Era under the Secondary Educational Service Area Office Sisaket Yasothon

Wiangkhom Wijit^{1*} Phimon Wisedsang² Saman Asawapoom³

¹M.Ed. Student in Educational Administration, Faculty of Education and Human Development, Sisaket Rajabhat University

²Lecturer of Faculty of Education and Human Development, Sisaket Rajabhat University

³Lecturer of Faculty of Education and Human Development, Sisaket Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: stu6630117209@sskru.ac.th

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to examine the level of school administrators' roles in development the quality of learning management in the digital era under the Secondary Educational Service Area Office Sisaket Yasothon, 2) to compare the roles of school administrators and 3) to investigate guidelines for the development of the roles of school administrators. The sample consisted of 346 educational administrators and teachers, selected using stratified random sampling based on school size. Data for interviews were collected from 6 educational administrators and teachers. Research instruments were questionnaires and interview forms, with IOC value between 0.60 -1.00 and a reliability of 0.97. The statistics used were percentages, means, standard deviations, t-tests, F-tests, and pairwise difference tests using the LSD method. The findings revealed that the overall: 1) The role of school administrators in developing digital-age teaching and learning management was high. 2) Significant differences in roles were observed based on position and work experience ($p<0.01$), and school size ($p<0.05$). 3) Development guidelines included establishing clear evaluation criteria with a joint screening committee for school administration. Recommendations also emphasized promoting teacher development for enhanced digital teaching skills, adapting curricula and assessment for the digital age, and leveraging technology to improve digital learning management and school administration for increased quality and efficiency.

Keywords: The Role of school administrators; Quality of education; Learning Management in the Digital Era

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” จัดการศึกษา ทั้งระบบตั้งแต่ในระดับปฐมวัย ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมสร้างศักยภาพสูงสุดของเยาวชน ตอบสนองตลาดแรงงาน และเป็นที่ต้องการของสังคม ซึ่งมีผู้บริหาร ครูเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (เพ็ญจันทร์ สินธุเขต, 2560) ในโลกปัจจุบันมีความก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศได้

นำพาเราเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มตัว ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ขับเคลื่อนความเป็นโลกาภิวัตน์ให้เกิดขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน คุณลักษณะที่โดดเด่นของโลกในยุคนี้สามารถสรุปได้เป็นสามประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกันและเสริมซึ่งกันและกันทั้งบุคลากร งบประมาณ และกระบวนการทำงาน โดยมีเทคโนโลยีเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่สำคัญที่สุด เทคโนโลยีได้ทำลายกำแพงข้อจำกัดต่างๆ ที่มนุษย์เคยเผชิญหน้า ทำให้โลกใบนี้กลายเป็นพื้นที่แห่งโอกาสและการเชื่อมโยงที่ไม่เคยมีมาก่อน (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2558) ช่วยในการศึกษาและการบริหารจัดการ ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ก้าวหน้า และเหมาะสมกับทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ด้วยสถานการณ์โควิด 2019 ในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ผ่านมา ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคฯ (ศบค.) ได้มีมาตรการการเปิด - ปิดสถานที่ กิจการต่าง ๆ ตามความจำเป็นด้านสาธารณสุข รวมทั้งการปิดหรืองดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาส่งผลให้สถานศึกษาต้องเลื่อนการเปิดภาคเรียนและปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เรียน คือ 1) การเข้าถึงการศึกษาที่ลดลง เมื่อการเรียนทางไกล คือ การเรียนจากภายนอกโรงเรียน หรือเรียนจากที่บ้านเป็นหลัก ประกอบกับสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเป็นปัจจัยหลักที่กำหนดความพร้อมในการเรียนของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมด้านอุปกรณ์ ICT ความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียน การเข้าถึงไฟฟ้า รวมถึงพื้นที่นั่งเรียนภายในบ้านที่มีความสงบเพียงพอ 2) การเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) โดยในขณะที่หลายประเทศเริ่มมีการวัดผลเพื่อประเมินภาวะถดถอยทางการเรียนรู้จากการปิดโรงเรียน ในประเทศไทยยังคงมีการวัดผลดังกล่าวอย่างไม่ทั่วถึงและยังไม่เป็นระบบมากเพียงพอในช่วงปีที่ผ่านมา ผลกระทบเรื่องการเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในผู้เรียนย่อมเกิดขึ้นอย่างแน่นอน เมื่อชั่วโมงเรียนลดลง ผู้เรียนได้เรียนไม่ครบตามหลักสูตรและถึงแม้จะครบ แต่ก็อาจเป็นการเร่งสอนอย่างรวบรัด รวมถึงการขาดความคุ้นชินกับการสอนทางไกลของครู ย่อมนำไปสู่ปัญหาในเชิงคุณภาพ และผลลัพธ์ผู้เรียนที่ต่ำลงตามมา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาและปัญหาในเชิงคุณภาพการศึกษาของประเทศ

การประเมิน PISA 2022 ในประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ทำหน้าที่เป็นศูนย์แห่งชาติ ดำเนินการจัดสอบเมื่อเดือนสิงหาคม 2565 ซึ่งมีนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการประเมินจาก 279 สถานศึกษา รวม 8,495 คน โดยนักเรียนทำแบบทดสอบและแบบสอบถามด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านทางแพลตฟอร์ม ผลการประเมิน PISA 2022 ของประเทศไทย พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านคณิตศาสตร์ 394 คะแนน ด้านวิทยาศาสตร์ 409 คะแนน และด้านการอ่าน 379 คะแนน ซึ่งเมื่อเทียบกับ PISA 2018 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งสามด้านลดลง โดยด้านคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยลดลง 25 คะแนน ส่วนด้านวิทยาศาสตร์และการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยลดลง 17 คะแนน และ 14 คะแนน ตามลำดับ ทั้งนี้ผลการประเมิน PISA 2022 ในภาพรวมสะท้อนให้เห็นว่าระบบการศึกษาทั่วโลกต่างก็มีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับ PISA 2018 ซึ่งเป็นผลกระทบส่วนใหญ่มาจากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลให้เกิดความท้าทายในการจัดการเรียนรู้ในทุกประเทศสะท้อนถึงการถดถอยใน

ภาพรวม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2566) และยังส่งผลต่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร (สพม.ศกยส) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างปีการศึกษา 2564 กับปีการศึกษา 2563 ในระดับเขตพื้นที่ (สพม.ศกยส) ระดับ สพฐ. และระดับประเทศ พบว่า โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยลดลงทุกระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายระดับชั้นพบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างปีการศึกษา 2564 กับปีการศึกษา 2563 ในระดับเขตพื้นที่ (สพม.ศกยส) ระดับ สพฐ. และระดับประเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า วิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ ทั้งในระดับเขตพื้นที่ (สพม.ศกยส) ระดับ สพฐ. และระดับประเทศ (1.62, 1.50, 1.56) ตามลำดับ สำหรับวิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2563 ทั้งในระดับเขตพื้นที่ (สพม.ศกยส) ระดับ สพฐ. และระดับประเทศ ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างปีการศึกษา 2564 กับปีการศึกษา 2563 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า วิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ได้แก่ วิชาภาษาไทย ทั้งในระดับเขตพื้นที่ (สพม.ศกยส) ระดับ สพฐ. และระดับประเทศ (3.25, 2.52 และ 2.04) ตามลำดับ และวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งในระดับเขตพื้นที่ (สพม.ศกยส) ระดับ สพฐ. และระดับประเทศ (1.18, 1.13 และ 0.94) สำหรับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2563 ทั้งในระดับเขตพื้นที่ (สพม.ศกยส) ระดับ สพฐ. และระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร, 2566) ซึ่งก็เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ผู้บริหารสถานศึกษานั้นถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูและนักเรียน ให้มีทักษะ มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการศึกษารวมทั้งส่งเสริมครู พัฒนาทั้งในด้านการงานและการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งผ่านไปยังผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ การดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัลได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้ขับเคลื่อนทิศทางการศึกษาในสถานศึกษา ให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเอง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถเลือกวิธีการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม และรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองใช้ความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ให้ก้าวทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ผ่านสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมให้กับผู้เรียน (วรขมล ปัญญาทิพย์, 2565) อีกทั้งมีการนิเทศภายใน ให้กำลังใจบุคลากร และการสร้างเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน (บุญมา แ่งศรีสาร, 2561) ตลอดจนการระดมทรัพยากรทางการศึกษามาใช้ในการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย (ครรชิต ชัยกิจ และคณะ, 2563) ทั้งนี้ต้อง

คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (ศศิธรดา แพงไทย, 2559) ในด้านตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละคน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลหรือสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาได้นำไปใช้วางแผน กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลแตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยมุ่งศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 83 สถานศึกษา เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 213 คน ครู 3,108 คน รวมประชากรทั้งหมด 3,321 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างได้กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 346 คน โดยแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษาแต่ละชั้นภูมิสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 22 คน

และครู 324 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาด สถานศึกษา	จำนวน สถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน
ขนาดเล็ก	5	5	50	1	5
ขนาดกลาง	54	109	920	11	96
ขนาดใหญ่	24	99	2,138	10	223
รวม	83	213	3,108	22	324
รวมทั้งสิ้น		3,321		346	

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ปีการศึกษา 2567 ณ วันที่ 12 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

1.3 ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครู 3 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ (แบบตรวจสอบรายการ) ตอนที่ 2 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 5 องค์ประกอบ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 -1.00 2) ทดสอบความเชื่อมั่นกับกลุ่มทดลอง 30 คน ได้ค่า Cronbach's Alpha = 0.97 3) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บข้อมูลดำเนินการดังนี้ ขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธรและผู้อำนวยการสถานศึกษา นำแบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษาจำนวน 346 ฉบับ และดำเนินการติดตาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจนครบ 346 ฉบับก่อนนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์

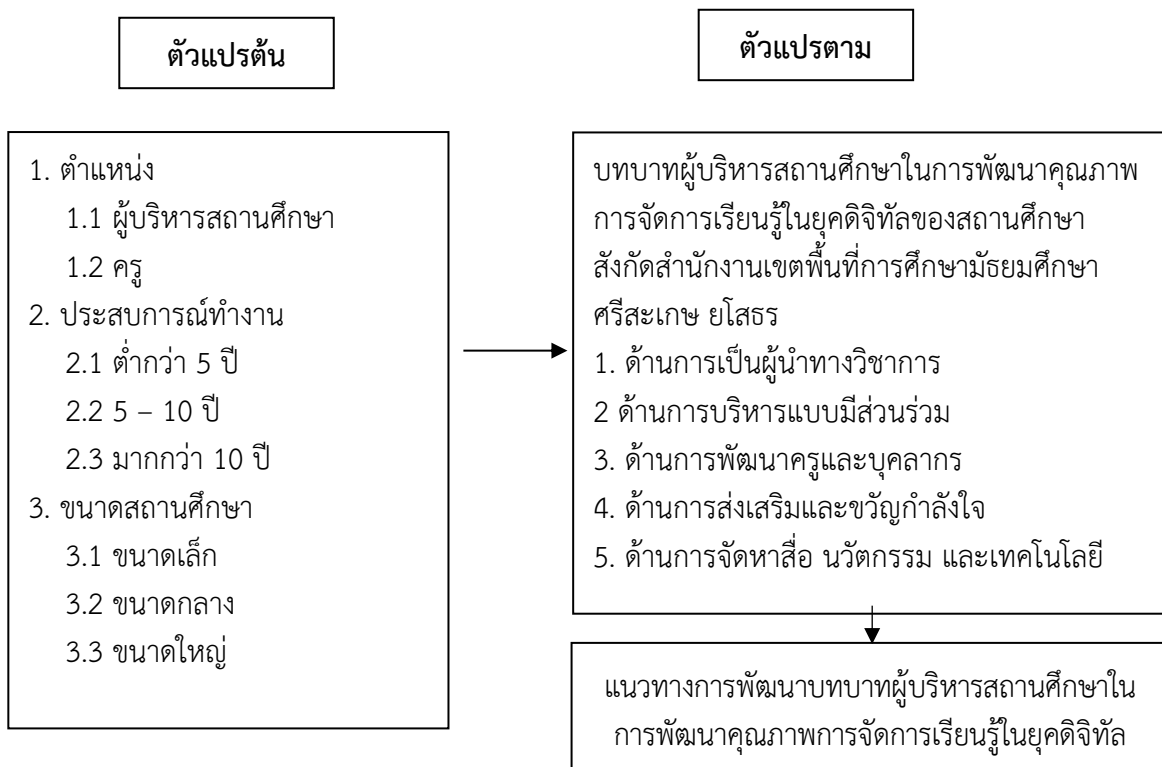
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ใช้สถิติพื้นฐานโดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบทีแบบอิสระ จำแนกตามตำแหน่ง และทดสอบความแปรปรวนทางเดียวด้วยค่าสถิติทดสอบเอฟ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ในกรณีที่พบความแตกต่าง จะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยใช้วิธี LSD

4.3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเสนอเป็นความเรียง

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวมและรายด้าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.47	0.38	มาก
2 ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.30	0.52	มาก
3. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร	4.32	0.53	มาก
4. ด้านการส่งเสริมและขวัญกำลังใจ	4.16	0.60	มาก
5. ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	4.48	0.49	มาก
เฉลี่ยรวม	4.35	0.40	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและขวัญกำลังใจ

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตำแหน่งประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ดังตารางที่ 3 - 5

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามตำแหน่ง

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.60	0.41	4.46	0.38	1.629	0.104
2 ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.58	0.55	4.29	0.52	2.527*	0.012
3. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร	4.69	0.29	4.30	0.53	5.527**	0.000
4. ด้านการส่งเสริมและขวัญกำลังใจ	4.61	0.36	4.13	0.60	3.662**	0.000
5. ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	4.70	0.33	4.47	0.50	2.916**	0.007
เฉลี่ย	4.63	0.30	4.33	0.40	3.466**	0.001

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการส่งเสริมและขวัญกำลังใจ และด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.601	2	0.300	2.01	0.134
	ภายในกลุ่ม	51.063	343	0.149		
	รวม	51.663	345			
ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	1.901	2	0.950	3.48*	0.032
	ภายในกลุ่ม	93.628	343	0.273		
	รวม	95.529	345			
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	8.049	2	4.025	15.24**	0.000
	ภายในกลุ่ม	90.529	343	0.264		
	รวม	98.578	345			
ด้านการส่งเสริมและขวัญกำลังใจ	ระหว่างกลุ่ม	9.668	2	4.834	14.21**	0.000
	ภายในกลุ่ม	116.645	343	0.340		
	รวม	126.313	345			
ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	0.281	2	0.140	0.57	0.566
	ภายในกลุ่ม	84.398	343	0.246		
	รวม	84.678	345			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.845	2	1.423	9.08**	0.000
	ภายในกลุ่ม	53.710	343	0.157		
	รวม	56.555	345			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพบความแตกต่าง จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ 5 - 10 ปี (5-10 ปี สูงกว่า ต่ำกว่า 5 ปี) และประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ มากกว่า 10 ปี (มากกว่า 10 ปี สูงกว่า ต่ำกว่า 5 ปี) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.759	2	0.379	2.55	0.079
	ภายในกลุ่ม	50.905	343	0.148		
	รวม	51.663	345			
ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	1.109	2	0.554	2.01	0.135
	ภายในกลุ่ม	94.421	343	0.275		
	รวม	95.529	345			
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2.442	2	1.221	4.35*	0.014
	ภายในกลุ่ม	96.136	343	0.280		
	รวม	98.578	345			
ด้านการส่งเสริมและขวัญกำลังใจ	ระหว่างกลุ่ม	3.892	2	1.946	5.45**	0.005
	ภายในกลุ่ม	122.421	343	0.357		
	รวม	126.313	345			
ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	0.052	2	0.026	0.10	0.901
	ภายในกลุ่ม	84.627	343	0.247		
	รวม	84.678	345			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.202	2	0.601	3.72*	0.025
	ภายในกลุ่ม	55.353	343	0.161		
	รวม	56.555	345			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพบความแตกต่าง จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า สถานศึกษาขนาดกลาง กับ สถานศึกษาขนาดใหญ่ (ขนาดใหญ่ สูงกว่า ขนาดกลาง) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยพิจารณาจากการสัมภาษณ์ประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1) ด้านการส่งเสริมและขวัญกำลังใจ ผู้บริหารควรสร้างเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือนที่ชัดเจน โปร่งใส มีคณะกรรมการร่วมกลั่นกรอง และพิจารณาปัจจัยด้านผลงานและคุณธรรม ควบคู่กับการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็น 2) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ ประเมินผล และมีช่องทางสื่อสารที่สม่ำเสมอ 3) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารควรเน้นการพัฒนาในประเทศที่มีคุณภาพ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) และเชิญผู้เชี่ยวชาญมาพัฒนาทักษะ 4) ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารต้องมีความรู้และวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล เป็นแบบอย่าง สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 5) ด้านการส่งเสริมสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ผู้บริหารควรพัฒนาดตนเอง จัดตั้งทีมครูแกนนำด้านดิจิทัล จัดอบรมเน้นปฏิบัติจริง จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น และพัฒนาคู่มือหรือแหล่งเรียนรู้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. การศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปน้อยที่สุด โดยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านการส่งเสริมและขวัญกำลังใจ ตามลำดับ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับบทบาทการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรม เทคโนโลยีและวิธีการเรียนรู้ใหม่ ๆ ในยุคดิจิทัล มาช่วยในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรธรรมล ปัญญาทิพย์ (2565) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแพร่ พบว่า ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก พร้อมกับการ

ส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเอง และการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย ป้อมคำ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 กรณีศึกษา พบว่า บทบาทผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ และความเป็นผู้นำในการส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศ ในการพัฒนางานวิชาการ และแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ในการบริหาร จึงต้องมีการพัฒนาครูและบุคลากรในด้านการอบรม เทคนิคการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐารดา วิเชียรฉาย และวิรัตน์ มณีพุกข์ (2566) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนการสอนยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงพลาญชัย พบว่า โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก พร้อมกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การวางแผน และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความพึงพอใจของบุคลากรในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Braddy (1991) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความเป็นผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูที่อยู่ในสถานศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนียตอนเหนือ พบว่า ลักษณะของผู้นำยังส่งผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ นอกจากนี้การส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรในการยกย่องชมเชย การสนับสนุนความก้าวหน้าในสายอาชีพ สวัสดิการ และการให้รางวัล เพื่อให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพ

2. การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย วางแผน และบริหารจัดการ ขณะที่ครูซึ่งอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยตรง จึงทำให้มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรจนศักดิ์ อินทนน (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2 การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่ง

สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย จะมีความคาดหวังมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์มาก เพราะครูที่มีประสบการณ์มากจะเข้าใจกับสภาพปัญหา และปรับตัวในการทำงาน ได้ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรดา วิเชียรฉาย และวิรัตน์ มณีฤทธิ์ (2566) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนการสอนยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ที่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาขนาดต่างกันอาจมีความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองที่ต่างกัน สถานศึกษาขนาดใหญ่จะมีทรัพยากรและโอกาสในการจัดอบรมหรือส่งบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกได้มากกว่า ซึ่งส่งผลให้ความคาดหวังหรือความคิดเห็นต่อการสนับสนุนจากผู้บริหารแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลางที่อาจมีข้อจำกัดด้านงบประมาณหรือบุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชมล ปัญญาทิพย์ (2565) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแพร่ ที่จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยพิจารณาจากการสัมภาษณ์มีประเด็นที่สำคัญ คือ ผู้บริหารควรมีการเกณฑ์ที่ชัดเจนและโปร่งใส มีคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการกลั่นกรอง ตัดสินใจในการพัฒนาสถานศึกษา โดยการพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความรู้ ทักษะในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุนีย์ มูลสุตา, สังวาร์ วังแจ่ม, ทศนีย์ บุญมาภิ และมานะ คุรุทธาโรจน์ (2567) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี โดยนำแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในการส่งเสริมการใช้

เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ไปเผยแพร่ให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก ที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรและงบประมาณในการสนับสนุนดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

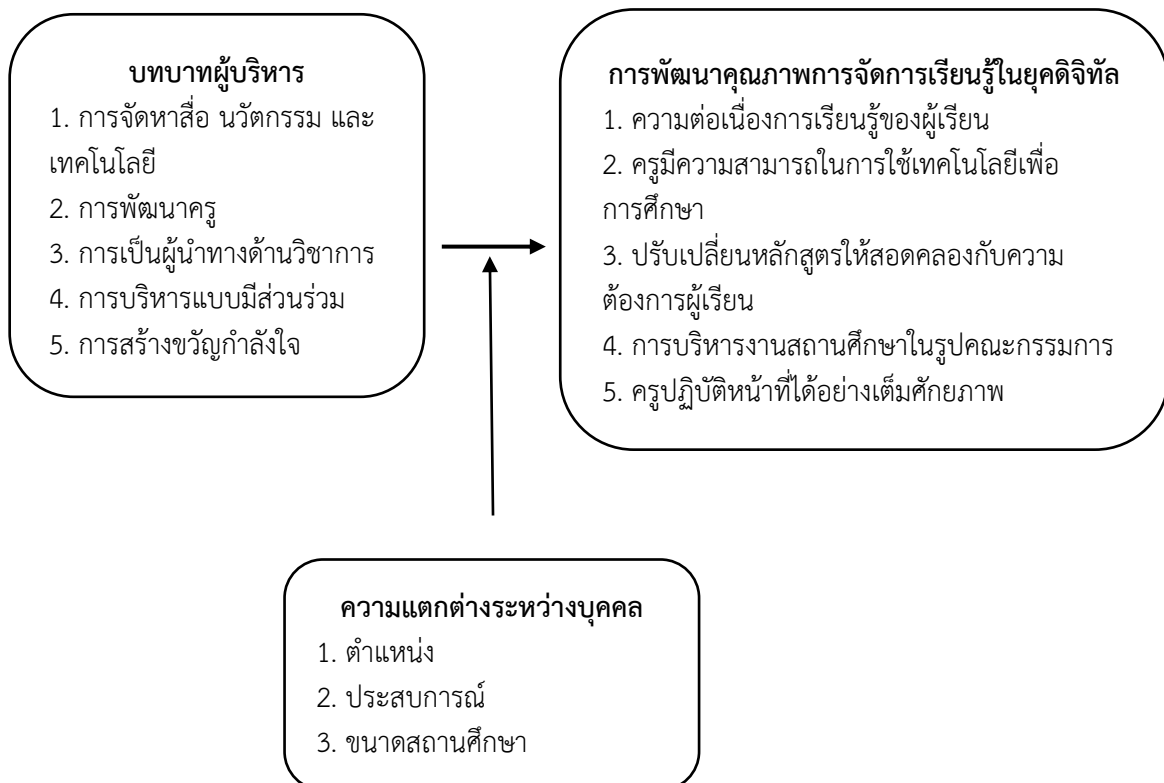
1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการศึกษาดูงานสถานศึกษาดั้งเดิมที่ต้องการพัฒนา โดยเฉพาะครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสร้างขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานของครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

2.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ได้องค์ความรู้ใหม่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยเฉพาะการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี พร้อมการพัฒนาครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรม เทคโนโลยี วิธีการเรียนรู้ใหม่ ๆ ในยุคดิจิทัล และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน อีกทั้งต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในการขับเคลื่อนให้ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้มีความต่อเนื่องในการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับยุคสมัย โดยผ่านการบริหารงานสถานศึกษาในรูปคณะกรรมการในการร่วมตัดสินใจ(PDCA) และส่งเสริมครูปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- ครรชิต ชัยกิจ, ละเอียต จงกลนี และจุฬาพรรณภรณ์ ธนะแพทย์. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการและพุทธวิธีในการจัดการศึกษา. *วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 10(2), 165-175.
- ฐาวรดา วิเชียรฉาย และวิรัตน์ มณีพลฤกษ์. (2566). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนการสอนยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 18(2), 99-113.
- บุญมา แผงศรีสาร. (2561). คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่. *วารสาร มจร. นครสวรรค์ปริทรรศน์*, 2(2), 131-141.
- เพ็ญจันทร์ สินธุเขต. (2560). การศึกษายุคนี้ (ยุคดิจิทัล) : THAILAND 4.0. ใน *ปรารภนา โกวินทงกูร (บ.ก.), รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครุศาสตร์วิจัย ครั้งที่ 3*. (น. 98-110). มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- โรจนศักดิ์ อินทนน. (2566). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรมล ปัญญาทิพย์. (2565). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแพร่*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วินัย ป้อมคำ. (2558). ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 กรณีศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 5(3), 210-220.

- ศศิธรดา แพงไทย. (2559). บทบาทของของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยาลัย*, 6(1), 7-11.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566). *การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2022*.
<https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21/>
- สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปี พ.ศ.2566-2570 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร*.
https://www.secondarysskyst.go.th/?page_id=9285
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *ถอดบทเรียนการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(4), 216-224.
- สุนีย์ มุลสุตา, สัจวาร วังแจ่ม, ทศนีย์ บุญมาภิ และมานะ ครุฑธาโรจน์. (2567). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอมะนัง จังหวัดลำพูน. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(1), 1068-1077.
- Braddy D.A. (1991). The Relationship Between Principal Leadership Style and Teacher Participation in Decision - making (Empowerment). *Dissertation Abstracts International*, 53(1), 27.